

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради ліцею
Протокол № 01 від 30.08.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор ліцею ВБ
Валентина ЦИБУЛЬСЬКА
Наказ № 116 від 30.08.2024 р.

**Освітня програма
Глинського ліцею
Здолбунівської міської ради
Рівненської області
на 2024/2025 навчальний рік**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
I. ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІЦЕЮ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ.....	8
II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	13
III. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ.....	14
IV. МОДЕЛЬ ВИПУСКНИКА ЛІЦЕЮ.....	14
V. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ.....	15
VI. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ.....	18
VII. НАВЧАЛЬНІ (МОДЕЛЬНІ НАЧАЛЬНІ) ПРОГРАМИ.....	30
VIII. РЕКОМЕНДОВАНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ В НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	39
IX. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ.....	44

Вступ

Освітня програма Глинського ліцею Здолбунівської міської ради Рівненської області є наскрізною, оскільки охоплює освіту на I (початкова освіта), II (базова середня освіта) та III (профільна середня освіта) ступенях навчання.

Нормативно-правове забезпечення :

Конституція України

Закони України:

- «Про освіту»;
- «Про повну загальну середню освіту»;
- «Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти»;
- «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності».

Укази Президента України:

- «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі» від 25 травня 2020 року № 195/2020;
- «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 №2102-IX (із змінами);
- «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» від 16 березня 2022 року №143.

Постанови Кабінету Міністрів України:

- «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» від 23 листопада 2011р. №1392 (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 07.08.2013р. №538, від 26.02.2020 № 143);
- «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 року №1187 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №347 від 10.05.2018, №180 від 03.03.2020, № 365 від 24.03.2021);
- «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами від 14 лютого 2017 р. №88 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 863 від 15.11.2017, № 88 від 21.02.2018, № 129 від 27.02.2019, № 152 від 26.02.2020, № 477 від 17.05.2021, № 365 від 26.03.2022, №396 від 09.04.2024);
- «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів» від 13 вересня 2017 р. №684 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ від 19.09.2018 №806, від 17.07.2019 № 681 від 05.09.2023 №985);
- «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» від 21 лютого 2018 р. №87 (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 24 липня 2019 року №688, № 898 від 30.09.2020);
- «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти» від 30.09.2020 р №898 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 972 від 30.08.2022);

- «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» від 15 вересня 2021 р. №957 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №483 від 26.04.2022, № 979 від 30.08.2022);
- «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», від 23 липня 2024 року №841;
- «Про реалізацію експериментального проекту щодо створення в будівлях і спорудах закладів освіти захищених просторів (приміщень для фізичного захисту)» від 13 серпня 2024 року № 926
- «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» від 23 липня 2024 року № 841

Розпорядження Кабінету Міністрів України:

- «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» від 14 грудня 2016 р. №988 (із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням КМ № 592-р від 22.08.2018);
- «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» від 13.12.2017 №903-р (із змінами, внесеними згідно з Розпорядженнями КМ № 592-р від 22.08.2018, № 251-р від 17.04.2019);
- «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти» від 7 квітня 2023 р. №301-р.

Накази Міністерства освіти і науки України:

- «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів загальноосвітніх навчальних закладах» від 20 лютого 2002 року №128 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти №572 від 09.10.2002, № 921 від 17.08.2012, №401 від 08.04.2016);
- «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» від 13.04.2011 №329;
- «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» від 21.08.2013 р. №1222 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки №1009 від 19.08.2016), додаток 2 «Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;
- «Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання від 14.07.2015 №762 (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 08.05.2019 №621, від 01.03.2021 № 268);
- «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти» від 12 січня 2016 року №8 (із змінами внесеними наказами

МОН України від 06.06.2016 № 624, від 24.04.2017 №635, від 10.07.2019 №955, від 10.02.2021 №160 № 165 від 15.02.2023);

- «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» від 20.04.2018 №405, (згідно наказу МОНУ №235 від 19.02.2021, із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки №983 від 13.09.2021);
- «Про деякі питання документів про загальну середню освіту» від 16 жовтня 2018 року №1109;
- «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації від 07 грудня 2018 року №1369 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019, № 246 від 19.02.2020, № 1431 від 24.12.2021, № 689 від 16.05.2024);
- «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти» від 23 квітня 2019 року №536 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки №160 від 10.02.2021, № 160 від 10.02.2021);
- «Деякі питання організації дистанційного навчання» від 08.09.2020 №1115 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 201 від 24.02.2023);
- «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 №235;
- «Про надання грифа «Рекомендовано міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти» від 12 липня 2021 р. №795 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки №898 від 10.08.2021, №1031 від 29.09.2021);
- «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 №813;
- «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України» від 12 серпня 2022 року №743;
- «Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» від 15.05.2023 №563;
- «Про надання грифа “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України” модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти» від 24.07.2023 №883, від 16.08.2023 р. №1001, від 06.09.2023 р. №1090;
- «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» від 13.06.2024 року № 836; НАКАЗ No 1120 від 09 серпня 2024 року
- «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти» No 1093 від 02 серпня 2024 року No 1093

-«Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» від 07 серпня 2024 року

«Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні

-«Про реалізацію інноваційного освітнього проекту на всеукраїнському рівні за темою «Теоретико-методичні засади викладання навчального предмета / інтегрованого курсу «Захист України» у серпні 2024 - серпні 2026 років» від 01. 07. 2024 року № 940

- «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання», від 02.08.2024 №1093.

Листи Міністерства освіти і науки України:

- «Щодо особливостей організації освітнього процесу у 7-9 х класах в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»» від 11.08.2023 р. 1/11938-23.

«Про надання роз'яснень щодо формування 1-х класів з 01.09.2024 та розподілу освітньої субвенції» від 05 червня 2024 року № 1/9930-24

«Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти» від 23 липня 2024 № 1/15281-24

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1984 від 20.09.2021, №1371 від 01.08.2022).

Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затверджена наказом Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 року №102 за погодженням з Мінпраці, ЦК профспілки працівників освіти і науки України, Мінфіном, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27 травня 1993 року за № 56 (із змінами та доповненнями).

Освітня програма розроблена на виконання ст.33 Закону України «Про освіту», ст.11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) , Державного стандарту базової і повної загальної середньої і складена на кожний із трьох рівнів освіти на основі типових освітніх програм, відповідно до Державного стандарту.

I. ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІЦЕЮ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Глинський ліцей Здолбунівської міської ради Рівненської області знаходиться в комунальній власності , є юридичною особою, має печатку, штамп.
Розташований за адресою: 35710,с.Глинськ, вул..Центральна ,15,
Рівненський район, Рівненська область .

Метою Глинського ліцею, який забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти, є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Ліцей несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У 2024/2025 навчальному році функціонуватимуть 11 класів, у яких будуть навчатися 217 учнів.

Головними завданнями ліцею є:

- створення безпечного розвивального освітнього середовища, вільного від будь-яких проявів насильства, дискримінації, булінгу, цькування та забезпечення прав, свобод та інтересів дітей;
- безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства, потреб особистості учня. Цьому сприяє застосування новітніх досягнень педагогіки та психології, використання інноваційних технологій навчання, комп'ютеризація освітнього процесу;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб;
- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців; виховання школяра як громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;
- формування у школярів бажання і уміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання упродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;
- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;
- виховання в учнів любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору і оволодіння майбутньою професією;
- виховання школяра як людини моральної, відповідальної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе;
- запровадження в школі інноваційних підходів, форм, методів і засобів

навчання;

- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту», в закладі основними формами здобуття освіти є:

- інституційна: очна (денна);
- індивідуальна: педагогічний патронаж, сімейна , екстернатна (за потреби).

Очна (денна) форма здобуття освіти, передбачає безпосередню участь здобувачів освіти в освітньому процесі, тривалість навчального тижня – 5 днів.

Очна з поєднанням технологій дистанційного навчання у разі складної безпекової ситуації.

Навчання згідно розкладу, тривалість навчального тижня – 5 днів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту»(стаття 12).

Запровадження дистанційного навчання можливе в умовах воєнного стану і у разі надзвичайної ситуації внаслідок поширення інфекційної хвороби.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладі організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня і закінчується не пізніше 28 червня 2023 року.

Навчальні заняття для учнів 1-11 класів організовуються за семестровою системою :

I семестр - 02.09.2024 - 20.12.2024

Канікули:

Осінні - 28.10 – 01.11.2024

Зимові - 21.12.2024 - 12.01.2025

II семестр – 13.01.2025 - 30.05.2025

Канікули:

Весняні - 24.03.2025 - 29.03.2025

Початок занять о 08 год.50 хв.

В умовах воєнного стану навчання можливе у дві зміни: початок занять для першої зміни о 8 год.50 хв., для другої - о 12 год.00 хв., відповідно до рішення батьківських зборів і ухвали педагогічної ради. Зміни в режим роботи закладу вносяться наказом по ліцею.

Всі позаурочні заходи закінчуються не пізніше 18.00 год.

Гурткова робота ведеться за окремим розкладом.

Тривалість уроків:

- у 1 класі – 35 хвилин;
- у 2-4 класах – 40 хвилин;
- у 5-11 класах - 40 хвилин у зв'язку з необхідністю вміститися у світловий день.

Дата вручення документів про освіту для здобувачів освіти базової освіти буде визначена додатково .

ПОЧАТКОВА ШКОЛА(І ЗМІНА)

№ з/п уроку	Час проведення	Перерва
1.	8.50 - 9.30	5 хв.
2.	9.35 – 10.10	10 хв.
3.	10.20 – 10.55	10 хв.
4.	11.05 – 11.40	5 хв.
5.	11.45 – 12.20	

ОСНОВНА І СТАРША ШКОЛА (ІІ ЗМІНА)

№ з/п уроку	Час проведення	Перерва
1.	12.00 - 12.40	15 хв.
2.	12.55 - 13.35	10 хв.
3.	13.45 - 14.25	5 хв.
4.	14.30 - 15.10	5 хв.
5.	15.15 - 15.55	5 хв.
6.	16.00 - 16.40	5 хв.
7.	16.45 - 17.25	

Відповідно до Листа МОН № 1/15281-24 від 23.08.24 року «Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти», структуру і тривалість навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначала педагогічна рада ліцею в межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, з метою дотримання безпекової ситуації і з урахуванням тривалості світлового дня

Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Для учнів 1-4 класів функціонує група продовженого дня

Заклад освіти забезпечує оптимальні умови освіти, відпочинку, проектно-дослідницької діяльності та екскурсійно-краєзнавчої роботи.

Екскурсії у 1-4-х класах, навчальні екскурсії та навчальна практика в 5-8-х класах, згідно рішення педагогічної ради школи (протокол №01 від 30.08.2024р.), проводяться протягом навчального року та в процесі вивчення окремих предметів за потреби і бажання батьків.

У відповідності до чинного законодавства Глинський ліцей здійснює освітній процес за рівнями загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова освіта;

II ступінь - базова середня освіта;

III ступінь - профільна середня освіта.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети, а тим самим і призначення ліцею, забезпечується через формування, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма **Глинського ліцею Здолбунівської міської ради Рівненської області** (далі – Освітня програма) розроблена:

- для I ступеня (1-4 класи, початкова освіта) – відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87;
- для II ступеня (5-6 клас, адаптаційний цикл базової середньої освіти) – на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898;
- для II ступеня (7 клас, цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) – на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898;

- для II ступеня (8-9 класи, базова середня освіта) – на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»;
- для III ступеня (10-11 класи, профільна середня освіта) – на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання для здобуття початкової освіти, базової середньої освіти та профільної середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм.

Освітня програма включає:

- навчальні плани для кожного рівня (циклу) здобуття повної загальної середньої освіти;
- перелік навчальних (модельних навчальних) програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Освітня програма **Глинського ліцею Здолбунівської міської ради Рівненської області** розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Під час розроблення Освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

ІІІ. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідомством досягнень, свідомством про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової, базової середньої та профільної освіти за інших умов.

IV. МОДЕЛЬ ВИПУСКНИКА ЛІЦЕЮ

Випускник Глинського ліцею – це особистість, патріот та інноватор.

- Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення;
- Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Освічені українці, всебічно розвинені, відповідальні громадяни і патріоти, здатні до інновацій – ось загальна формула, до якої прагне школа і наша є не винятком. Стоячи на порозі великим змін, ми приймаємо їх і будуємо формулу «випускника» по максимуму, тому що віримо: ось хто поведе Україну в XXI століття.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- критичне мислення;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- ініціативність;
- творчість;
- уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
- уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект;
- здатність до співпраці в команді.

Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

V. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-2-х класів Глинського ліцею складає 1680 годин/навчальний рік:

- для 1 класу – 805 годин/навчальний рік,
- для 2 класу – 875 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4-х класів Глинського ліцею складає 1820 годин/навчальний рік:

- для 3 класу – 910 годин/навчальний рік,
- для 4 класу – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для початкових класів НУШ.

Наказом МОН України від 09.08.2024, №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти» внесено зміни до Типової освітньої програми базової школи. Оновлений Типовий навчальний план дасть змогу:

- виділити години на роботу з подолання освітніх втрат;
- зменшити навантаження на учнівство.

Головна зміна стосується розподілу навчального навантаження між освітніми компонентами.

Такий підхід дає змогу:

- формувати гнучкі навчальні плани;
- реалізовувати міжпредметну інтеграцію, проєктну роботу та інші нетипові рішення в закладах освіти.

Рішення про перерозподіл годин ухвалює педагогічна рада.

Типовий навчальний план для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Типовий навчальний план містить:

- Орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів.
- Розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами). Навчальне навантаження орієнтоване на діапазон «мінімального» та «максимального» навчального навантаження в межах кожної освітньої галузі, визначений базовим навчальним планом Держстандарту.
- Години навчального навантаження для **перерозподілу** в межах максимального показника між обов'язковими освітніми компонентами / для вибіркового

освітніх компонентів / проведення індивідуальних консультацій і групових занять.

- У Типовому навчальному плані кількість годин на вивчення окремих предметів та інтегрованих курсів наведена в межах **мінімального** показника. Кількість навчальних годин на вивчення предметів кожної освітньої галузі заклад освіти може **збільшувати до максимального показника** з урахуванням **різниці** між мінімальним та максимальним показником по галузі. Крім того, заклад освіти може **збільшувати** кількість годин в межах галузі **за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу** між обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами, та/або проведення індивідуальних консультацій і групових занять:
- 5 клас – 7 годин;
- 6 клас – 7,5 годин;
- 7 клас – 5,5 годин;
- 8 клас – 5 годин;
- 9 клас – 4 години.

Заклад освіти визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети / курси вибіркового освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Кількість годин тижневого навчального навантаження для перерозподілу визначено у Глинському ліцеї в межах максимального показника між обов'язковими освітніми компонентами :

5 клас – 4 години :

- 0,5 години - українська література;
- 1 година - математика;
- 0,5 години - інтегрований курс «Пізнаємо природу»;
- 0,5 години - інформатика;
- 0,5 години - технології;
- 0,5 години - музичне мистецтво;
- 0,5 години - образотворче мистецтво

6 клас – 6,5 годин:

- 0,5 години - українська література;
- 1 година - математика;
- 1 година - інтегрований курс «Пізнаємо природу»;
- 1 година - географія;
- 0,5 години - історія України;
- 0,5 години - всесвітня історія;
- 0,5 години - інформатика ;
- 0,5 години - технології ;
- 0,5 години - музичне мистецтво;
- 0,5 години - образотворче мистецтво

7 клас – 4,5 години:

- 0,5 години - українська література;
- 0,5 години - зарубіжна література;
- 0,5 години - алгебра;
- 0,5 години - геометрія;
- 0,5 години - історія України;
- 0,5 години - всесвітня історія;
- 0,5 години - інформатика ;
- 0,5 години - музичне мистецтво;
- 0,5 години - образотворче мистецтво

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти (5-6 класах) складає 2275 годин/навчальний рік:

- для 5 класу – 1085 годин/навчальний рік,
- для 6 класу – 1190 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження у циклі базового предметного навчання базової середньої освіти (7 клас) складає 1120 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для основної школи НУШ .

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-9-х класів Глинського ліцею складає 2432,5 годин/навчальний рік:

- для 8 класу – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9 класу – 1225 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для базової середньої освіти .

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти у 10-11-х класів складає 2187,5 годин/навчальний рік:

- для 10 класу – 1102,5 годин/навчальний рік,
- для 11 класу – 1085 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані профільної середньої освіти з філологічним профілем.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані Глинського ліцею Здолбунівської міської ради не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної типовими навчальними планами, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

VI. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ

Навчальні план розроблено на підставі Освітньої програми Глинського ліцею Здолбунівської міської ради Рівненської області на 2024/2025 навчальний рік

Тип навчального закладу та його структура відповідно до статуту:
Глинський ліцей Здолбунівської міської ради Рівненської області з дошкільним структурним підрозділом

Кількість класів та учнів, що навчаються:

Ступені навчання	Кількість класів	Кількість учнів
I ст. – початкова школа (1-4 класи)	4	72
II ст. – основна школа (5-9 класи)	5	110
III ст. – старша школа (10-11 класи)	2	35
Всього	11	217

Річний навчальний план складено:

- **для учнів 1 – 4 класів** за Освітньою програмою Глинського ліцею I ступеня (початкова освіта), на основі Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 №743) та Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 №743).

- **для учнів 5-7 класів** за Освітньою програмою Глинського ліцею для 5-7 класів, на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом МОН України від 09.02.2021 №235 із змінами відповідно до наказу МОН від 09.08.2024 №1120 “Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти).

- **для учнів 8 - 9 класів** – за Освітньою програмою Глинського ліцею для 8-9 –х класів, на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року № 405).

- **для учнів 10 – 11 класів** за Освітньою програмою Глинського ліцею для 10-11 класів III ступеня (профільна середня освіта), на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року № 408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 №1493 зі змінами).

Профіль навчання в старшій школі :

10 -11 клас – української філології .

Мова навчання – *українська*

Для навчання 4 дітей з особливими освітніми потребами функціонують чотири інклюзивні класи (1, 4, 5, 9).

Розподіл годин варіативної складової:

Початкова школа

1.Додаткові години для вивчення предмета :

-українська мова 1 клас - 1 година

2.Додаткові години для групових занять :

-українська мова 2 клас - 1 година

Основна школа (5-9-ті класи)

3.Факультативи:

« Християнська етика»

8 клас - 0,5 години;

Години на вивчення профільних предметів (філологічний профіль) :

- українська мова 10 клас - 2 години;

- українська мова 11 клас - 2 години

Години «Захисту України » будуть передані Здолбунівському ліцею №02, де створений осередок вивчення предмета, туди будуть спрямовані кошти на заробітну плату вчителів.

Поділ класів на групи

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладі загальної середньої освіти, здійснюється поділ на групи:

Клас	Предмет	Кількість учнів	Кількість груп	Додаткові години
5	Українська мова	29	2	4
5	Англійська мова	29	2	3,5
5	Інформатика	29	2	1,5
7	Інформатика	27	2	1,5
7	Українська мова	27	2	3
7	Англійська мова	27	2	3,5

ДОДАТОК 1

Навчальний план для початкових класів НУШ 1-2 класи

(наказ Міністерство освіти і науки України від 12.08.2022 № 743
«Про затвердження освітніх навчальних програм для 1-2 класів
закладів загальної середньої освіти», типова освітня програма Савченко О.Я.)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень у класах	
	1	2
Інваріантний складник		
Мовно-літературна , у тому числі:	9	10
Українська мова та література	7+1	7
Іноземна мова (англійська)	2	3
Математична	4	4
Я досліджую світ (природнича , громадянська й історична , соціальна , здоров'язбережувальна галузі)	3	3
Технологічна	1	1
Інформатична		1
Мистецька	2	2

Фізкультурна	3	3
Усього	22	24
	Варіативний складник	
<i>Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>	1	1 Групове заняття укр.мова
<i>Кількість навчальних годин</i>	23	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження на учня	20/700	22/770
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)	23/805	25/875

Директор ліцею

Валентина ЦИБУЛЬСЬКА

ДОДАТОК № 2

Навчальний план для початкових класів НУШ

3-4 класи

(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743
«Про затвердження освітніх навчальних програм для 3-4 класів
закладів загальної середньої освіти», типова освітня програма Савченко О.Я.)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень у класах	
	3 клас	4 клас
Інваріантний складник		
Мовно-літературна , у тому числі:	10	10
Українська мова та література	7	7
Іноземна мова (англійська)	3	3
Математична	5	5
Я досліджую світ (природнича , громадянська й історична , соціальна , здоров'язбережувальна галузі)	3	3
Технологічна	1	1
Інформатична	1	1
Мистецька	2	2
Фізкультурна	3	3
Усього	25	25

	Варіативний складник	
<i>Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>	-	-
<i>Кількість навчальних годин</i>	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження на учня	23/ 805	23/ 805
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)	25/ 875	25/ 875

Директор ліцею

Валентина ЦИБУЛЬСЬКА

ДОДАТОК № 3

Навчальний план для основної школи НУШ 5-7 класи

(наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (із змінами від 09.08.2024 наказ МОН №1120))

Освітні галузі	Навчальні предмети/інтегровані курси	Кількість годин на тиждень		
		Інваріантна складова		
		5 клас	6 клас	7 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Зарубіжна література	1	1	1+0,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5
Математична	Інтегрований курс Математика	4+1	4+1	
	Алгебра	-	-	2,5+0,5
	Геометрія	-	-	1,5+0,5
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі «Пізнаємо природу»	1,5+0,5	1+1	-
	Географія	-	1+1	2
	Біологія	-	-	2
	Фізика	-	-	2
	Хімія	-	-	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	1	-	-

	Вступ до історії України та громадянської освіти			
	Історія України	-	0,5+0,5	0,5+0,5
	Всесвітня історія	-	0,5+0,5	0,5+0,5
	Громадянська освіта	-	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	1+0,5	1+0,5	1+0,5
Технології	Технології	1+0,5	1+0,5	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
	Міжгалузеві інтегровані курси			
Соціальна і здоров'язбережувальна	Курс соціального емоційного та етичного спрямування Етика	0,5	0,5	-
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		4	6,5	4,5
РАЗОМ (без фізичної культури+фізична культура)		25+3	28,5+3	30+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32
Всього використано годин		28	31,5	33

Директор ліцею

Валентина ЦИБУЛЬСЬКА
ДОДАТОК № 4

Навчальний план для базової середньої освіти
за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня
(наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням
українською мовою

Директор ліцею

Валентина ЦИБУЛЬСЬКА

ДОДАТОК №5

Навчальний план профільної середньої освіти з філологічним профілем за
Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня ()

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8	9
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Англійська мова	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природо-знавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура**	3	3
Разом		28,5+3+0,5	30+3
Факультативні заняття: «Християнська етика»		0.5	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32	33

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
----------	-------------------------------------

	10	11
Інваріантний складник		
Базові предмети	27	26
Українська мова	2+2	2+2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (німецька)	2	2
Іноземна мова (англійська)	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта:	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Мистецтво	1,5	
Фінансова грамотність		1,5
Разом	31+3	29+3
Варіативний складник		
<i>Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>	0	0
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Усього :	34	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	34	32

Директор ліцею

Валентина ЦИБУЛЬСЬКА

ДОДАТОК №6

Навчальний план
в інклюзивному 5 класі
дитини з особливими освітніми потребами
Гаїна Дмитра
на 2024-2025 навчальний рік

<u>Навчальні предмети/інтегровані курси</u>	Кількість годин на тиждень	Прізвище та ініціали вчителя
Українська мова	3	Новачук І.Ю.
Українська література	2	Новачук І.Ю.
Зарубіжна література	1	Москалець О.П.
Іноземна мова (англійська)	2,5	Бабиш Т.М.
Інтегрований курс Математика	3	Середюк Р.С.
Інтегрований курс природничої освітньої галузі «Пізнаємо природу»	1	Мельничук І.В.
Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі «Здоров'я, безпека та добробут»	1	Мельничук І.В.
Інтегрований курс історії та громадянської освіти Вступ до історії України та громадянської освіти	1	Возна О.А.
Інформатика	1+0,5	Глівчук Л.В.
Технології	1+0,5	Третяк В.С.
Музичне мистецтво	0,5+0,5	Третяк В.С.
Образотворче мистецтво	0,5+0,5	Третяк В.С.
Фізична культура	2	Цибульський О.Ю.
Курс соціального емоційного та етичного спрямування Етика	0,5	Глівчук Л.В.
Разом	22	
Корекція мовлення	2	вчитель-логопед
Корекція розвитку	2	вчитель-дефектолог (олігофренопедагог)
Лікувальна фізкультура	1	вчитель-реабітолог
Корекція розвитку	1	практичний психолог

Директор ліцею

Валентина ЦИБУЛЬСЬКА

ДОДАТОК №7

**Навчальний план
в інклюзивному 9 класі
дитини з особливими освітніми потребами
Жовклого Назара
на 2024-2025 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Прізвище та ініціали вчителя
Українська мова	1	Ющук Т.К.
Українська література	2	Ющук Т.К.
Зарубіжна література	2	Цибульська В.О.
Англійська мова	2	
Географія	1,5	Бартошук В.В.
Історія України	1,5	Возна О.А.
Всесвітня історія	1	Возна О.А.
Основи правознавства	1	Возна О.А.
Алгебра	1	Мазурець І.М.
Геометрія	1	Мазурець І.М.
Мистецтво	1	Третяк В.С.
Трудове навчання	1	Третяк В.С.
Основи здоров'я	1	Мельничук І.В.
Біологія	2	Александрук Н.В.
Хімія	2	Александрук Н.В.
Фізика	2	Александрук В.В.
Інформатика	2	Александрук В.В.
Фізична культура	2	Цибульський О.Ю.
Разом	27	
Корекція розвитку	2	вчитель-дефектолог (олігофренопедагог)
Соціально-побутове орієнтування	2	тифлопедагог
Лікувальна фізкультура	1	вчитель-реабілітолог
Корекція розвитку	1	практичний психолог

Директор ліцею

Валентина ЦИБУЛЬСЬКА

ДОДАТОК №8

**Навчальний план
в інклюзивному 4 класі
дитини з особливими освітніми потребами
Погонської Ірини
на 2024-2025 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Прізвище та ініціали вчителя
---------------------------	---------------------------------------	---

Українська мова	3	Розгон І.М
Читання	3	Розгон І.М
Англійська мова	2	
Математика	4	Розгон І.М
Музичне мистецтво	1	Третяк В.С.
Образотворче мистецтво	1	Розгон І.М
Дизайн і технології	1	Розгон І.М
Я досліджую світ	2	Розгон І.М
Фізкультура	3	Розгон І.М
Інформатика	1	Глівчук Л.В.
Разом :	21	
Корекція розвитку	1	практичний психолог
Корекція мовлення	1	вчитель-логопед
Корекція розвитку	2	вчитель-дефектолог (олігофренопедагог)

Директор ліцею

Валентина ЦИБУЛЬСЬКА

ДОДАТОК №9

**Навчальний план
в інклюзивному 1 класі
дитини з особливими освітніми потребами
Рудюка Константина
на 2024-2025 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Прізвище та ініціали вчителя
---------------------------	---------------------------------------	---

Українська мова	3	Прит С.Д.
Читання	3	Прит С.Д.
Англійська мова	1	Бабиш Т.М.
Математика	3	Прит С.Д.
Музичне мистецтво	1	Третяк В.С.
Образотворче мистецтво	1	Прит С.Д.
Дизайн і технології	1	Прит С.Д.
Я досліджую світ	2	Прит С.Д.
Фізкультура	2	Прит С.Д.
Разом :	17	
Розвиток мовлення	2	вчитель-логопед
Лікувальна фізкультура	1	вчитель-реабілітолог
Корекція розвитку	2	практичний психолог
Корекція розвитку	1	вчитель-дефектолог (олігофренопедагог)

Директор ліцею

Валентина ЦИБУЛЬСЬКА

VII. НАВЧАЛЬНІ (МОДЕЛЬНІ НАЧАЛЬНІ) ПРОГРАМИ

Інваріантна складова

I ступінь

1. Зміст навчальних програм предметів та інтегрованих курсів, види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі першого циклу початкової школи реалізовано згідно Типової освітньої програма, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (для 1-2 класів), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 08.10.2019 №1272.

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>

2. Зміст навчальних програм предметів та інтегрованих курсів, види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі другого циклу початкової школи реалізовано згідно Типової освітньої програма, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (для 3-4 класів), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 08.10.2019 №1273.

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>

II ступінь

1. Модельні навчальні програми, які використовують педагоги Глинського ліцею були розроблені окремо для кожного циклу, а саме – для 5-6 класів – адаптаційного циклу та для 7 класу – циклу базового предметного навчання. Модельні навчальні програми для 5-6 та для 7 класів обрано з Додатку 5 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 19.02.2021 №235.

<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>

Назва навчального предмета	Клас	Назва модельної програми	Автор чи авторський колектив
Українська мова	5-6	«Українська мова. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.

	7	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.
Українська література	5-6	«Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січка С.І., Шило С.Б.
	7	«Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О., Пахаренко В.І. та ін.
Зарубіжна література	5-6, 7	«Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.
Англійська мова	5-6, 7	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіур Т. М.
Математика	5-6	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Скворцова С.О., Тарасенкова Н.А.
Алгебра	7	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П та ін.
Геометрія	7	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П та ін.
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5-6	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів	Коршевніук Т.В.

		загальної середньої освіти	
Географія	6, 7	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.
Біологія	7	«Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.
Фізика	7	«Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)
Хімія	7	«Хімія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Григорович О.В.
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	5-6	««Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.
	7	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л
Інтегрований курс «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти»	5-6	«Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів	Гісем О.В., Мартинюк О.О.

		загальної середньої освіти	
Історія України	7	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремех Т.О.
Всесвітня історія	7	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремех Т.О.
Інформатика	5-6	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
	7	«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Завадський І.О., Коршунова О.В., Твердохліб І.А.
Технології	5-6	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
	7	«Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.
Мистецтво	5-6	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
	7	«Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М. ,Просіна О. В.

Фізична культура	5-6	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та ін.
	7	«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженов Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші
Етика	5-6	«Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.

2. Навчальні програми предметів та інтегрованих курсів, рекомендовані для використання в освітньому процесі для 7-9 класів обрано з переліку наведеного у додатку 18 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 та затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407.

Предмет	Назва програми	Клас	Гриф
Українська Мова	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Українська Література	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

Іноземна мова (англійська)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи Англійська мова Німецька мова Французька мова Іспанська мова	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Зарубіжна література	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.)	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Історія України	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія 5-9»	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Всесвітня історія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 7-9 класи	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Основи правознавства	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Ремех Т.О. Муза О.В., Євтушенко Р.І., Сутковий В.Л., Зорнік Т.Є., Лоха Л.О., Силенко В.В.)	9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

Алгебра (8-9) Геометрія (8-9)	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів)	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (колектив авторів)	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Географія	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Фізика	Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Хімія	Хімія 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Трудове навчання	Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5–9 класи»	8-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
Основи здоров'я	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (колектив авторів)	8-9	Наказ МОН від 07.09.2017 № 804

Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (авт. М. В. Тимчик, Є. Ю. Алексейчук, В. В. Деревянко, Т. А. Дмитрієва, Е. А. Єрмоєнко, І. Р. Захарчук, О. М. Лакіза, В. О. Сілкова)	8-9	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Гриф
Українська мова	Навчальна програма "Українська мова (профільний рівень) 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Українська Література	Навчальна програма "Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Іноземна мова (англійська)	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи Іноземна мова (Рівень стандарту)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Зарубіжна література	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література»	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Історія України	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України 10-11 класи»	10-11	Наказ МОН від 21.02.2019 №236
Всесвітня історія	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 10-11 (рівень стандарту)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Громадянська освіта	Навчальна програма "Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)" (Тамара Бакка, Наталія Беца, Поліна Вербицьк, Оксана Волошенюк, Раїса Євтушенко, Тетяна Мелещенко, Олександр	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Мистецтво	Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти "Мистецтво. 10-11 клас" (рівень стандарту)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Алгебра і початки аналізу Геометрія	Навчальна програма "Математика (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Біологія і екологія	Біологія і екологія. 10-11 класи (рівень стандарту) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Географія	Географія. 10-11 клас. Рівень стандарту	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Фізика	«Фізика» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу Національної академії педагогічних наук під керівництвом Локтєва В.М.	10-11	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
Астрономія	«Астрономія» (рівень стандарту, авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	10-11	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
Хімія	Хімія. 10-11 класи (рівень стандарту) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (колектив авторів)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Інформатика	Навчальна програма "Інформатика (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 10-11 класи» (рівень стандарту) (авт. М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексєйчук, В.В. Дерев'янко, В.М. Єрмолова, В.О.Сілкова)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

VIII. РЕКОМЕНДОВАНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ В НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, пресконференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних

програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створенні вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІК компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

Перехід на дистанційне навчання, зумовлений пандемією, став неочікуваним та доволі серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу – освітян, вчителів, учнів та їхніх батьків.

Після тимчасової розгубленості всім довелось прийняти цей виклик та швидко адаптуватись до нових реалій, але питання розвитку дистанційної освіти набуло неабиякої актуальності.

Дистанційний формат передбачає наявність всіх притаманних очному навчанню атрибутів, таких як групові дискусії, колективне обговорення пройденого матеріалу, живе спілкування тощо.

Для забезпечення повноцінного освітнього навчального процесу на відстані, окрім технічного інструментарію, вчителю необхідно володіти низкою професійних та особистих компетентностей, які дозволять зацікавити, організувати учнів на початковому етапі та втримати їхню увагу аж до завершального.

Організувати якісне навчання з використанням цифрових технологій, комунікувати з учнями на відстані, надихати та мотивувати їх до навчання,

допомагати батькам – це ті навички, якими тепер на додаток мають володіти наші вчителі.

Головна мета школи зараз — виховувати навички, такі як вміння працювати в команді, спілкуватися, ставити мету та досягати її. Усе це можливо опанувати тільки у співпраці з іншими учнями та дорослими.

Великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Педагогіка партнерства (співробітництва) ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Її метою бачимо створення нового гуманного співтовариства. Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- подолання інертності мислення,
- перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Принципи партнерства застосовуємо:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);

• принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно використовувати в своїй роботі не тільки стандартні методи організації навчально-виховного процесу, але в більшій мірі виявляти ініціативу і будувати навчання і виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства можна використовувати цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу і незалежну оцінку, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

Упродовж останніх років наполегливо працюємо на упровадження особистісно-орієнтованої моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму.

Дитиноцентризм розуміється як максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів.

Актуальними для нової української школи є такі ідеї дитиноцентризму:

- відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;
- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- виховання вільної незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

Сьогодні у професійній освіті існує і використовується безліч педагогічних технологій, які однак чітко не формалізуються, використовуються без належного розуміння цілей їх використання, переваг і недоліків. Педагогічні технології - система способів, прийомів, кроків, послідовність виконання яких забезпечує вирішення завдань виховання, навчання і розвитку особистості вихованця, а сама діяльність представлена процедурно, тобто як певна система дій.

Ознаки педагогічної технології:

- *змістовність* - наявність педагогічної концепції, що має технологічну реалізацію у вигляді педагогічної моделі, алгоритму, правила;
- *керованість і ефективність* - гарантоване досягнення результату;
- *економічність* - оптимізація праці вчителя;
- *відтворюваність* - можливість відтворення в широких масштабах без втрати результативності;
- *Коректована* - можливість використання в процесі викладання зворотного зв'язку у вигляді контролю, рефлексії, тренінгів.

Розглядаючи володіння вчителем педагогічною технологією як одна з умов оптимальності та продуктивності його педагогічної діяльності, зміст педагогічної технології можна представити як сукупність педагогічних умінь і прийомів реалізації педагогічного впливу і взаємодії:

- постановка мети взаємодії;
- аналіз сформованої ситуації і формулювання педагогічних завдань;

- здійснення цілеспрямованого впливу на особистість дитини та взаємодії з нею і управління навчально-виховним процесом;
- передача досвіду мовними (вербальними) і невербальними способами;
- організація життєдіяльності дітей та виховного простору;
- пред'явлення педагогічних вимог;
- оцінка вихованця та се позитивне підкріплення;
- дозвіл виникаючих конфліктів;
- вміння керувати своєю поведінкою і реакціями.

Педагогічні працівники активно використовують у своїй діяльності різні педагогічні технології, що є важливою складовою формування в учнів ключових компетентностей.

ІХ. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формуальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі **початкової освіти** проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів **початкової освіти**, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Рекомендації щодо оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 02.08.2024, №1093.

Рекомендації визначають основні види оцінювання, загальні критерії оцінювання та критерії оцінювання кожної галузі

Рекомендації визначають правила і процедури оцінювання:

- визначати форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;
- формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі; основою для формулювання таких навчальних цілей є обов'язкові / очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом / відповідними модельними навчальними програмами;
- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання;
- надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, якими має бути зрозумілим, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти учнів / учениця одне одному; доцільно акцентувати увагу на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально;
- зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети і виду навчальної діяльності, інших умов;
- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим є створення умов для

активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;

- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Загальні критерії оцінювання

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
І. Початковий	1	<i>Учень/учениця:</i> -Сприймає і розрізняє інформацію, отриману від учителя; відповідає на прості запитання за змістом почутого/прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; -виконує частину простих завдань/навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; -передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	<i>Учень/учениця:</i> - відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; - виконує прості завдання/навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими; -комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	<i>Учень/учениця:</i> - відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; -виконує прості завдання/навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі;

		-висловлює свої думки простими фразами/реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
II. Середній	4	<i>Учень/учениця:</i> - відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію, може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії. - виконує завдання/навчальні дії за зразком під керівництвом вчителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; - використовує прості фрази/речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	<i>Учень/учениця:</i> - застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел; для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити окремі поняття/явища/навчальні дії. - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розрізняє проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; - підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази/речення.
		<i>Учень/учениця:</i> - застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел; для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття/явища/навчальні дії., наводить прості приклади; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно, розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; - спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази/речення.
III. Достатній	7	<i>Учень/учениця:</i> - знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій;

		відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією, перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; - виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання; - долучається до спілкування у межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.
	8	<i>Учень/учениця:</i> - аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; - виконує певні пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; - запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	<i>Учень/учениця:</i> - аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, вирізняє проблемні ситуації, добирає прийнятний із запропонованих спосіб для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; - виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання, розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання; - ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.
IV. Високий	10	<i>Учень/учениця:</i> - виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює

		інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або у групі; - розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	<i>Учень/учениця:</i> - узагальнює інформацію, отриману із різних джерел; оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або у групі; конструктивно взаємодіє у групі; - узагальнює головний зміст почутого під час спілкування в межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	<i>Учень/учениця:</i> - оцінює отриману інформацію, отриману із різних джерел; порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлену інформацію в різних ситуаціях, - застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює види діяльності самостійно, у парі або у групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організовує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких/творчих завдань; - виступає посередником у спілкуванні в межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

Види оцінювання:

формувальне,

поточне,

підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання,

державна підсумкова атестація,

зовнішнє незалежне оцінювання.

Форми, способи і методи оцінювання: усна (індивідуальне, групове та фронтальне опитування), письмова (діагностичні, самостійні та контрольні роботи, тестування, організація роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо), цифрова (тестування в електронному форматі), практична (виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з

біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо); методи: спостереження, бесіда, тестування, інтерв'ювання, портфоліо, аналіз письмових робіт учнів, усне опитування, усний аналіз результатів навчання тощо.

Ціннісні орієнтири оцінювання:

оцінювання має бути справедливим об'єктивним, незалежним, добросовісним;

оцінювання є частиною освітнього процесу; оцінювання має здійснюватися на засадах компетентнісного підходу;

залучення учнів до розроблення критеріїв оцінювання, здійснення само- та взаємооцінювання; кожен заклад освіти та вчитель мають право на власну систему оцінювання.

Формувальне оцінювання – це оцінювання під час навчання і «для навчання» тому, що має на меті формування (або форматування) освітнього процесу з урахуванням навчальних потреб кожного учня задля більш ефективного формування необхідних знань, умінь та ставлень. У контексті компетентнісного підходу формувальне оцінювання відбувається постійно, на кожному уроці і під час позаурочної навчальної діяльності (проектна діяльність, виконання домашнього завдання тощо) у різних формах (оцінювання вчителем, взаємооцінювання, самооцінювання). Формувальне оцінювання відбиває реальний учнівський навчальний досвід, який можна фіксувати через спостереження, приклади дитячих робіт, портфоліо тощо.

На педагогічній раді визначено адаптаційний період для 5 класу (02.09.-01.11.2024 року) впродовж якого не здійснюватиметься поточне та тематичне оцінювання. Оцінювання навчальних досягнень учнів із предметів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» здійснюється за бальною системою.

Підсумкове оцінювання здійснюється з метою співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими / очікуваними результатами навчання, визначеними державними стандартами / освітньою програмою.

Тематичне оцінювання має на меті фіксацію результатів навчання учнів у межах однієї структурної одиниці навчальної програми (теми / модуля / розділу) відбувається з урахуванням груп результатів навчання, охоплених певною темою.

Семестрове оцінювання передбачає оцінювання загальних груп результатів та загальну оцінку за кожен предмет; загальна оцінка за предмет виставляється на основі оцінювання загальних груп результатів, які діагностуються у тематичному підсумковому оцінюванні.

Річне оцінювання здійснюється за результатами двох семестрових оцінок, з урахуванням загальних груп результатів відповідно до системи оцінювання, визначеної законодавством.

Згідно із сучасними освітніми вимогами Концепції «Нова українська школа» та нормативних документів система оцінювання навчальних досягнень має вибудовуватися із урахуванням низки методологічних принципів:

- вимоги до оцінювання результатів визначаються з позицій компетентнісного підходу до навчання і визначені у тексті Державного стандарту базової середньої освіти;
- відповідно до принципу академічної автономії педагогічний колектив має право на унормування колективного рішення щодо особливостей оцінювальної діяльності у закладі ЗСО;
- наявність відкритої, прозорої й зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їхніх навчальних досягнень;
- принцип обов'язковості поєднання формувального та поточного (бального чи рівневого) оцінювання;
- спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання;
- дотримання права кожного учня та учениці на справедливе та об'єктивне оцінювання

Оцінюванню здобувачів базової середньої освіти та профільної середньої освіти підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового (базового) освітнього компонента та вибірково-обов'язкові предмети навчального плану відповідного ступеня.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили **здобуття базової середньої освіти, або профільної середньої освіти** відповідно до вимог Державного стандарту здійснюється шляхом **державної підсумкової атестації**.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на **ключові компетентності і наскрізні вміння** та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державними стандартами відповідного ступеня.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику

		окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.

		Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії

7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.

		Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціальнозначимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети та інтегровані курси — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів, інтегрованих курсів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей

і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- факультативи;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
---	--

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: ***поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.***

Річне оцінювання здобувачів освіти 5 класу здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі наприкінці навчального року. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів 5 класу здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами, тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами, тощо).

У рамках академічної свободи педагоги Глинського ліцею здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

